

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 105 M

Z dostawą w miesiącu
lub przesyłką poczt. 115 M

Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 210 M

Z dwunazową dostawą
w miesiącu lub przesyłką pocztową . . . 230 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO

5 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodził codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokół 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-toj rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny nr. 15

Nr. 5721.

Lwów, poniedziałek 7 marca 1921

Rok XII

Pogłoski o możliwości ofenzywy bolszewickiej — bezpodstawne.

O podziale Śląska niema mowy.

Stwierdza to minister spraw zagranicznych ks. Sapieha.

Sojusz z Rumunią pierwszorzędnym dla nas atutem.

Sprawa Galicyi wschodniej nie jest obecnie aktualna.

Wywiad z ministrem spraw zagranicznych Sapiehą.

Lwów, 6. marca.

Minister spraw zagranicznych, ks. Sapieha, który w powrocie z Bukaresztu, zatrzymał się przez dzień wczorajszy w naszym mieście, raczył udzielić nam w adomości dotyczących zarówno wizyty rumuńskiej, jak wogóle sytuacji zagranicznej.

Z wizyty w Bukareszcie jestem bardzo zadowolony,

mówił minister Sapieha — głównie zaś z zapału, z jakim nas przyjmowano. Owocem w parlamencie która ogarnęła nie tylko posłów wszystkich odcieni politycznych, ale i zgromadzoną na galerii publiczność, mowa prezydenta parlamentu i gen. Averescu — dowodzą, jak

żywa i szczerą jest w Rumunii chęć współdziałania z Polską.

Jestto zaś dla nas przymierze ogromnego znaczenia. Kraj zasobny, zamożny, wracający do porządku w swych stosunkach wewnętrznych, kraj, w którym pragnienie pracy pokojowej tak silnie jest uświadomione

jest dla nas w roli przyjaznego sąsiada, atutem pierwszorzędnym.

Podkreślam to z całym naciskiem i pragnęłbym, by zrozumienie tego faktu znalazło u nas wyraz tak pełny i gorący, jak to stało się w Rumunii. Pragnęłbym, by wagę tego sojuszu, jego doniosłość polityczną, ze względu na współpracę obu krajów, korzyść, płynącą stąd dla Polski, oceniano tak, jak na to zasługują.

Zapytany o kwestję Galicyi wschodniej, o plebiscyt górnośląski, o sprawę pokoju z Rosją, p. minister odparł:

Sprawa Galicyi wschodniej nie jest obecnie aktualna.

Mamy wszakże tyle innych spraw naprawdę pie-

kących. Górny Śląsk, Gdańsk, Wilno... Co do plebiscytu na Górnym Śląsku żywię jak najlepsze nadzieje. Prawda, że emigranci niemieccy utrudniają nam sprawę niepomernie, jednakże należy nam wyteżyć wszystkie siły, by plebiscyt wygrać. A gdy go wygramy,

nieówczas wygramy też domyślnie Śląsk Górny. O żadnych podziałach niema mowy.

Sprawa litewska, o ile nie podpadnie pod kompetencję arbitrażu, (czemu wszelkimi siłami powinniśmy przeciwdziałać. Rokowania w Rydze

dobiegają do pożądanego końca, tak, że wojna z bolszewikami najzupełniej jest wykluczona.

Wszelkie pogłoski i przebieganie o ofenzywie wiosennej ze strony Rosji pozbawione są najzupełniej podstawy.

A że my mamy szczerą wolę pokoju, że pragniemy oddać się już pracy bezkrwawej, przekuć na koniec oręż na lemiesz — dowodem sojusz nasz z Rumunią, która dzieło odbudowy ze skutkiem prowadzi i która sprzymierza się z nami celem pomnożenia i utrwalenia dzieła pokoju.

Plotkom o bolszewizmie w Rumunii należy zgoła nie wierzyć. Jestto kraj — jak powiedziałem — zasobny, który już poczyna wracać do równowagi i zagospodarowywać się, chcąc zatrzeć ślady wojny. Tak sojusznik może nam być tylko podporą w naszym własnym dążeniu do odbudowy.

Entuzjastyczne powitanie reprezentanta Polski w Rumunii. Pobył ministra Sapiehy w Bukareszcie.

Lwów, 6. marca.

Dzięki uprzejmości radcy ministeryalnego w ministerstwie spraw zewnętrznych, p. Tytusa Zbyszewskiego, zdołaliśmy pozyskać interesujące szczegóły z pobytu ministra Sapiehy w Bukareszcie. Oto jak one brzmią:

WYJAZD DO BUKARESZTU.

Dnia 27 lutego udał się minister Sapieha do Bukaresztu, aby oddać wizytę ministrowi spraw zagranicznych Take J. nescu, który przed kilku miesiącami bawił w Warszawie, tudzież aby podpisać przygotowaną już konwencję wojskową rumuńsko-polską, względnie także układy handlowe.

Na granicy Rumunii o godz. 1 po północy oczekiwali ministra reprezentanci rumuńskiego ministerstwa spraw zagranicznych, sekretarze legacyjni Konstancyn Zanescu i Radu Cutanida, wysłani przez rząd rumuński do Niepołkowiec, tudzież konsul Rzeczypospolitej polskiej p. Eustachy Lorenowicz wraz z por. Kuźmiakiem.

Ministrowi towarzyszyła jego małżonka Teresa z ks. Lubomirskich Sapieżyna, a w orszaku jego znajdowali się szef sztabu generalnego gen. Rozwadowski, radca ministerstwa spraw zagranicznych Tytus Zbyszewski, szef sekcji w ministerstwie przemysłu i handlu dr. Zygmunt Rawita-Gawroński i adiutant gen. Rozwadowskiego kpt. Tadeusz hr. Dzieduszycki.

Pociąg z gośćmi polskimi zajeżdżał punktualnie o godz. 1 w nocy do Niepołkowiec. Pomimo tak spóźnionej pory goście polscy nie udali się jeszcze na spoczynek i mogli przyjąć przybyłych na powitanie rumuńskich reprezentantów pp. Zanescu i Cutanida, których przedstawił konsul p. Lorenowicz. Minister Sapieha pomimo zmęczenia spowodowanego podróżą przyjął z widocznym zadowoleniem przybyłych na jego spotkanie i dłuższy czas z nimi rozmawiał. O godz. pół do trzeciej rano wyruszył pociąg z Niepołkowiec do Bukaresztu.

POWITANIE

Pociąg oficjalny, wiozący gości polskich, przybył do Bukaresztu o godz. 9 wieczór. Tegoż samego wieczora minister Sapięha był na audyencji u króla, poczem odbył się obiad na 30 nakryć, w którym wzięli udział oboje królestwo, Take Jonescu i minister Sapięha ze świta.

Ks. Sapięha otrzymał od króla rumuńskiego wielką wstęgę „Gwiazdy Rumunii“, gen. Rozwadowski wielką wstęgę „Korony Rumunii“, radca ministerialny Zbyszewski komandorstwo „Owiazdy Rumunii“, a p. Gawroński i hr. Dzieduszycki godność komandora i oficera „Korony Rumunii“.

Następnego dnia witała ministra Sapięhę Akademia rumuńska. Mowę powitalną wygłosił znany uczonec rumuński i zarazem wybitny członek lewicy, Mikołaj Jorga, wywodząc na podstawie dokumentów ród ks. Eustachego Sapięhy od Stefana Wielkiego, największego z gospodarów mołdawskich.

OFICJALNE PRZYJĘCIE.

Wieczorem odbył się obiad oficjalny na 120 nakryć w ministerstwie spraw zewnętrznych, w czasie którego przemawiał Take Jonescu i odpowiadał Sapięha. Polski minister spraw zagranicznych wznosił następujący toast:

Przedewszystkiem chciałbym podziękować bardzo serdecznie za miłe (charmante) przyjęcie, jakie zgotowano nam w Rumunii. Moja żona i ja uniesiemy stąd, panie ministrze, niezapomniane wspomnienie Waszej gościnności, jaka objawiła się w ciągu naszego krótkiego tu pobytu.

Ma pan, panie ministrze, zupełną słusność; odwiedziny nasze nie są żadnym początkiem. Przyjaźń Polski i Rumunii spoczywa na najtrwałszych podstawach. Węzły, stworzone przez wspólną cywilizację łacińską, zostały zacieśnione przez los.

Czyż nie wchodzimy w okres, w którym po strasznych wstrząśnieniach, spowodowanych wojną światową, ludy starają się ubezpieczyć na przyszłość od podobnych nieszczęść? To pragnienie unikania nowych starć i nowych klęsk stwarza atmosferę, w której państwa starają się zbliżyć do narodów sąsiednich, do tych mianowicie, które mają wspólne interesy i jednakowe cele. Te cele i te wzajemne interesy, niewzruszone pragnienie unikania wszystkiego, co mogłoby zagrozić pokojowi, chęć utrzymania niezawisłości i wielkości prawowitej i trwałej zdobytej, nakoniec zaś i przede wszystkim poszanowanie traktatów (które jest punktem honoru dla narodów), tudzież chęć utrzymania ich — oto co pragną państwa znaleźć u narodów zaprzyjaźnionych.

Gdy zaś oprócz tego istnieje wzajemna sympatia i gdy nowe węzły dołączają się do interesów materyalnych, zbliżenie przychodzi samo przez się i narzuca się. Polska jak i Rumunia przeszły srogię cierpienia.

Trzeba im możliwości pracy ciągłej. Oba państwa wystawione są na te same niebezpieczeństwa; cóż tedy naturalniejszego, jak owo wzajemne przyciąganie, które objawia się między obu krajami o jednakowych tendencjach pokojowych, zarówno postawionych na posterunku? Czyż nie trzeba raz na zawsze powstrzymać możliwości po grózek wojennych, które niby ostatnie wstrząśnienia wulkaniczne oznaczają koniec wybuchu, ale mogłyby może wróżyć nowy?

Czas już zetrzeć ślady wojny! Widziałem w świetle księżycy pole bitwy pod Verdun. Widziałem nędzę i niedolę mojego kraju; oglądałem wczoraj ruiny Marasesti, świadczące chlubnie o waszych zwycięstwach i nieszczęściach!

Dosyć już tego! Ludy chcą żyć w szczęściu i wolności. Niechże tedy ludy te pragną tylko dobrych stosunków ze sąsiadami i pokoju, niech się łączą we wspólnej, mocnej woli, by to osiągnąć i utrzymać.

Pan, Panie ministrze, jesteście jednym z wielkich twórców pokoju światowego, jednym z pierwszych, którzy, pracując nad zbliżeniem państw, pracowali nad utrwaleniem tego pokoju.

Widzę, że dzień każdy zbliża was do chwili, w której dopadni się wielkie dzieło i w której

wszystkie narody o szczerych dążnościach pokojowych złączą się, by się upewnić, że nic już nie zaburzy im pracy nad odbudową. A wówczas nowe więzy, stworzone przez przyjaźń coraz silniejszą, złączą nasze zaprzyjaźnione państwa.

Wspólne ulepszone drogi handlowe, wymiana towarów, całe wreszcie życie ekonomiczne obu wielkich narodów przyczyni się do tego.

Przeto z pełną szczerością i głębokim przekonaniem wznoszę kielich na cześć wielkości sławnego narodu rumuńskiego, zaprzyjaźnionego z Polską, na pomyślność i zdrowie Ich Królewskich Mości, na zdrowie Pana Panie ministrze i pańskiej małżonki.

Oby każdy dzień zacieśniał węzły, łączące nasze kraje.

PRZYJĘCIE W IZBIE POSŁÓW.

We środę, po śniadaniu u ministra Take Jonescu o godz. 4.15, udał się ks. Sapięha z małżonką w towarzystwie pań Averescu, Take Jonescu, hr. Skrzyńskiego i p. Florescu, posła rumuńskiego w Warszawie do parlamentu, gdzie zajął miejsce w loży przydyalnej.

Cała Izba powstała, witając przybycie polskiego ministra spraw zagranicznych długotrwałymi, frenetycznymi okrzykami na cześć Polski.

Prez. parlamentu Duiliusz Zamfirescu wygłosił następującą mowę:

Mości książę! Wracając z tryumfalnej podróży po pięknym kraju francuskim, raczyłeś Ekscelencyo zatrzymać się u nas. Ośmielam się wyrazić nadzieję, że różnica nie była zbyt gwałtowna i że zima i zniszczenia, któremi okupiliśmy nasze zwycięstwo, nie będą przyćmiewały twych wrażeń.

Lecz jako reprezentant kraju bohaterkiego, który poniósł olbrzymie poświęcenie dla osłabienia zjednoczenia i wolności, zrozumiesz wysłk Rumunii dla osiągnięcia konsolidacji. (Pociągłe oklaski).

Zbliżenie geograficzne obu naszych krajów, do którego przylączają się wspomnienia historyczne, sięgające daleko w przeszłość, wspólność interesów, idealne aspiracje, które podziwiamy u waszych artystów i pisarzy, mądrość kierujących losami obu narodów mężów stanu, z których ty jesteś jednym z najwybitniejszych, dzielność naszych żołnierzy, problemy społeczne, nasuwające się u was, podobnie jak u nas — oto gwarancje przyjaźni, pewnej i trwałej. (Gorące owacje).

Witając Pana pośród nas, jestem wyrazem usposobienia całego parlamentu i proszę Waszą ekscelencję, by przyjęła oznaki najwyższej sympatii, jaką Rumunia żywi dla Polski. (Oklaski).

Z kolei zabrał głos

Imieniem lewicy Mikołaj Jorga,

mówiąc w te słowa:

Panie Prezydencie! Opozycja narodowa przylacza się do Waszych słów powitalnych, odnoszących się nie tylko do reprezentanta zaprzyjaźnionego kraju i szła chętnego narodu, który drogą poświęceń doszedł na nowo do stworzenia państwa narodowego, będąc przedtem ofarą gwałtu, ale odnoszących się też do osoby, w której żyłach płynie sławna krew książąt Mołdawskich. (Długotrwałe entuzjastyczne oklaski)

Naród polski i naród rumuński były złączone w ciągu wielu wieków, celem obrony granicy cywilizacji i chrześcijaństwa we wspólnej sprawie z ciał naszych wnieśliśmy wal dla obrony Polski. (Długotrwałe oklaski).

Ze swej strony Polska, mając awangardę w wojsku mołdawskim, mogła przechować dla wspólnej korzyści skarby cywilizacji łacińskiej, którą opuściliśmy na chwilę dla Słowiańszczyzny wschodniej, by wrócić następnie z tem większą mocą do tradycji przodków.

Lecz przylączając się do słów powitania prezydenta parlamentu, opozycja narodowa pragnie dać także inne jeszcze znaczenie słowom przyjaznego powitania, zwróconym do reprezentanta Polski.

Ks. Sapięha symbolizuje w swej osobie tak konieczne dziś dla obu krajów połączenie dawnych tradycji historycznych i współczesnej najszerszej demokracji. (Owacje)

Pochodząc od dawnych królów litewskich, łącząc wśród swych przodków twu przwódców dawnej arystokracji polskiej, ks. Sapięha zasada w gabinecie, na ktrego czele sto zwyczajny właściciel, ten, który rzuciwszy plug na podobieństwo dawnych Rzymian, pśpieszył do współpracy nad obroną i rozwojem ojczyzny. (Długotrwałe oklaski, okrzyki: „Niech żyje Polska!“).

Oto dlaczego jego dusza arystokratyczna spełniona jest netyko uczuciami osobistymi, ale i duszą całą obecnego narodu polskiego, wcielającego się w pracę jego nadzaje. Niech mi będzie wolno w erzyć, Panie Prezydencie, że jednoczymy się wszyscy w przekonaniu, że zawsze, ilekroć spokojny naród rumuński i polski potrzebujący okresu pokoju będą dotknięte w prawach swych, ci którzy stanęliby na poprzek naszym życzeniom pokojowym i wspólnemu prawu, znajdują nas zawsze obok siebie. (Oklaski).

Przemawiający

Imieniem liberałów Marzesco podkreślił cywilizacyjne dążności obu krajów i zakończył: „Pragniemy przyjaznym stosunków na wszystkich granicach, ale nigdzie to życzenie nie jest gorętsze, jak na granicy Polski, gdzie, jak historia nas uczy, byłoby wystawienie na tesame niebezpieczeństwa. To samo pragnienie ze strony Polski, objawiające się przez obecność u nas ks. Sapięhy, zapewni serdeczne stosunki między obu narodami i jest przyczynkiem do utrwalenia pokoju światowego.

Oto dlaczego raz jeszcze witamy z najwyższą sympatią reprezentanta Polski w imię parlamentu: w elkiej Rumunii.

Następnie zabrał głos

minister wojny gen. Averescu: „Serdeczność, z jaką witacie przybycie do nas reprezentanta tak doświadczonej losami narodowości polskiej, podziela w zupełności rząd, pochodzący z większości obecnego parlamentu.

Bierzemy tem gorętszy udział w tej serdecznej manifestacji sympatii, że pobudek jej nie należy szukać we wzajemnej kurtuazji, ale wyłącznie w uczuciach, daleko realniejszych, pozytywniejszych i wyższych.

Medzy Polską Rumunią istnieje dziś niezaprzeczona wspólność interesów, wynikająca z naszej przeszłości, dawnej i świeżej, a narzucona przez warunki polityczne, w jakich znajdują się oba kraje wobec sytuacji ogólnoeuropejskiej.

Ziemie obu naszych krajów rozdzielałyby chęć sąsiadów, nie kierujących się skrupułami — miliony Polaków, tak jak miliony Rumunów musiałby znieść jarzmo dwu potężnych gnębicieli, czerpiąc moc do znoszenia tak upokorzącego nieszczęścia tylko w nadziei jasnej przyszłości.

Nie nie zespala prędzej i mocniej, jak wspólność cierpienia. Dlatego strzegę z em, stanowiącej, wolną Rumunię zawsze był gościnny dla Polaków i wielu z pomiędzy nich stało się przybranymi synami naszego kraju.

Opatrzność chciała nakoniec, by wybiła godzina wybawienia, a wolność oczekiwana wyciągnęła rękę ku ujarzmonym narodom.

Z ruiny i zniszczenia, spowodowanego wściekłością wielkiej wojny, wyszła wskrzeszona Polska i wielka Rumunia. (Olbrzymi entuzjazm, okrzyki na cześć Polski).

Prosimy naszego dostojnego gościa, by przyjął zapewnienie, że naczelne miejsce w jego wrazeniach z pobytu tutaj powinien wziąć głos płynący z serca całego naszego narodu, a wyrażający się w tym głosie rządu: Niech żyje Polska na wieki wskrzesz na!“

Całą Izbę galeria ogarnął nłabywały zapal. Okrzykiem i oklaskom nie było końca.

Głęboko wzruszony ks. Sapięha podziękował temi słowy z trybuny:

Panowie deputowani! Jestem głęboko wzruszony przyjęciem, jakieg tutaj doznaje. Sympatia Rumunów dla Polski, trafiła głęboko do serca Polaków, a sympatia dla Polski przyjmie się w Rumunii wskutek nieszczęść, których te kraje doznały i wskutek zwycięstw, które odniosły. Niech żyje Rumunia! Traiasca Rumunia Mare!“

Tegoż samego dnia był minister Sapięha na herbacie u posła Florescu, potem na obiedzie u p. Skrzyńskiego, po którym o godz. 10 wieczór od-

NADESLANE.

TYPOWY UTWÓR ESPRESYONISTYCZNY I FUTURYSTYCZNY

W 6 aktach ukaże się jutro 7. b. m. w „Marsyjanie” i „Koperniku”. W dramacie tym, z tytułowanym „SZALENIEC WŚRÓD SZALEŃCÓW” czyli „GABINET DOKTORA CALIGARI” po raz pierwszy zrywa się z realizmem. Oko widza doznaje wstrząsającego wrzenia. Krótka treść dramatu: Tajemnicze zagadnienia. — Dr. Caligari i jego somnambulik Cesare. — Tajemnicze morderstwo. — Cesare badany przez lekarzy. — Drugie i trzecie morderstwo. — Ofiara zamachu. — W miejsce Cesara wiskowa lalka. — Zwątpienie. — Uwiedziony pokusą prób z somnambulikiem. — Odwiedziny w zakładzie obłąkanych. — Podszepty starej książki. — Wykonanie dwabelskiej wskazówki. — Dr. Caligari dyrektorem zakładu.

była się Soiree. Wzięło w niej udział kilkaset osób, a zakończyła się tańcami. W Bukareszcie opowiedziano sobie, że była to „une brillante reception”.

We czwartek, w ostatni dzień pobytu, przyjął min. Sapięha przedpołudniem przedstawicieli prasy rumuńskiej, poczem był na śniadaniu u gen. Averescu, na objeździe u Capsy, nakoniec zaś udał się na herbatę do księżnej Callimachi.

Był polskiego ministra spraw zagran. pozostawił w Bukareszcie jak najlepsze wrażenie.

Dzienniki przepięknie są szczegółami wizyty

Sapięha i komentują ją w znamienity sposób.

„Adeverul” pisał w pierwszym dniu pobytu Sapięha:

„Jest rzeczą pewną, że to co przyjdzie do skutku w Bukareszcie, będzie miało charakter z gruntu pokojowy, bez cienia nawet nieprzyjaźni, czy prowokacji pod czyimkolwiek adresem, nie wyłączając Sowietów.

Wziąwszy to pod uwagę, rząd nasz będzie się starał w swej polityce rumuńko-polskiej odzwierciedlać pod każdym względem nastrój, panujący w naszym narodzie, podobnie jak w narodzie polskim”.

W Bukareszcie osiągnięto porozumienie wszechstronne.

Warszawa, 5. marca.

(PAT) Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Przed wyjazdem ministra spraw zagran. ks. Sapięha z Bukaresztu został tam opublikowany następujący komunikat oficjalny: Podczas bytności ks. Sapięha w Bukareszcie ministrowie spraw zagranicznych Rumunii i Polski na kilku wspólnych konferencyach porozumieli się

wszechstronnie co do sytuacji politycznej obu krajów, z zadowoleniem wyjaśnili sobie wzajemnie, że są najzupełniej zgodni co do celów polityki obu państw, polegających na utrzymaniu tak drogo zdobytego pokoju i środków na odpowiedni sposób dla zapewnienia powodzenia tejże polityki. Podp.: Take Jonescu, Sapięha.

Min. Sapięha o kwestyi żydowskiej w Polsce.

Londyn, w lutym.

(Telef.) (nfc) Podczas pobytu w Londynie, minister spraw zagran. ks. Sapięha przedłożył deputacyę Związku Żydów polskich w Anglii. W ciągu rozmowy oświadczył minister, że rząd polski poświęca wiele wagi kwestyi żydowskiej w Polsce. Specjalna komisja, składająca się z ministrów dla spraw wewnętrznych, zewnętrznych, wyznań i oświecenia oraz skarbu, dokłada wszelkich starań ułożenia polsko-żydowskich stosunków w porozumieniu z reprezentantami żydowskiej ludności. Komisja ta przeczulona jest duchem zgody. Rząd polski stoi na stanowisku, że ludność żydowska dostanie te same prawa, jakie przysługują każdemu obywatelowi Polski, a rząd pragnie, by żydowską ludność Polski pod każdym względem zadowolić. Równocześnie

żąda rząd od żydów, by jako lojalni obywatele Polski, lojalnie wobec państwa postępowali. Żądania ludności żydowskiej wspólne z kwestyją przymusowego odpodżyniku niedzielnego są obecne kwestyją roztrząsań rządowych. Trudności w tej kwestyi powiększa przypływ uchodźców z Ukrainy i Rosyi sowieckiej, gdyż przypływ ten pomniejsza trudność aprobowania. Sytuacja znacznieby się poprawiła, gdyby rządy zagraniczne tym osobom, które starają się o emigrację do ekonomicznie lepiej sytuowanych państw, nie sprawiała trudności w imigracji. W końcu ks. Sapięha wyraził nadzieję, że żydzi całego świata uznają trudność, z jakimi rząd polski musi walczyć i zrozumieją, że rząd ze swej strony dokłada wszelkich starań, aby rozwiązać trudne zagadnienie.

Polowa artykułów traktatu pokojowego gotowa.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Z Rygi telegrafują pod datą 4 b.m. na wczorajszym posiedzeniu popołudniowym komisji redakcyjnej

zakończono prace nad polową artykułów traktatu pokojowego.

Artykuły uzgodnione przez komisję obejmują 9 działów. Ustalony tekst polowy traktatu oddano już do druku. Popołudniowo obradowali przewodniczący obu delegacji przy współudziale wiceministra Strassburgera nad uregulowaniem długu Rosyi wobec Polski. Porozumienia jeszcze nie osiągnięto. Na popołudniowym posiedzeniu komisji redakcyjnej znalazła się

opisana powyżej.

Na podstawie propozycji polskiej optanci polscy

ARTYKUŁ TRANSITOWY PRZYJĘTY.

Ryga, 5. marca.

(EE.) Na posiedzeniu południowym komisji redakcyjnej przyjęto cały artykuł w sprawie

transita do Rosyi przez terytorium polskie w redakcyi proponowanej przez Polaków. W dyskusyi przedstawiciele polscy oświadczyli, że wskutek bojkotu ekonomicznego, stosowanego przez Niem-

cy wobec Polski, Polska zmuszona jest odmówić udzielenie prawa transita towarom niemieckim. Polska nie uchyla się od roli pośrednika między wschodem a Zachodem, nie może jednak popierać ekspansyi Niemiec, zajmujących stanowisko oporne w sprawie gospodarczego porozumienia się z Polską.

POROZUMIENIE W SPRAWIE ZWOLNIENIA OD ZOBOWIĄZAŃ.

Ryga, 5. marca.

(EE.) Komisja redakcyjna doszła do porozumienia w sprawie wzajemnego zwolnienia od wszelkich zobowiązań — z tytułu prawnej przynależności państwowej — tych ziem polskich, które należały do Rosyi. Polska ze swej strony zważyła ze wszelkich zobowiązań Białoruś i Ukrainę. Zwolnienie to oczywiście nie rozciąga się na zobowiązania, wynikające z obecnego traktatu.

Petersburg bombardowany.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Z Helsingforsu telegrafują: Dnia 1 b.m. wieczorem z Kronsztadu w stronę Petersburga wyruszył krążownik i torpedowiec, którym torował drogę łamacz lodów „Jermak”. Stanowiący na 2 km. przed Petersburgiem, krążownik dał 4 strzały w kierunku miasta, poczem statki odpłynęły z powrotem do Kronsztadu. Jeden z pocisków ugodził w śródmieściu w budynek mieszczący Główny Dwór.

Stan oblężenia w okręgu petersburskim.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Z Berlina donoszą: Według nadeszłych tu z Petersburga wiadomości, ogłoszono nad całym okręgiem petersburskim stan oblężenia. W rozmaitych miejscowościach Rosyi wzmagają się rozruchy.

MORDUJĄ OFICERÓW SOW. OSZCZĘDZAJĄ CARSKICH.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Z Helsingforsu telegrafują: Według wiadomości z Wybörgu, żołnierze kilku pułków tamtejszych wymordowali czerwonych oficerów, oszczędzając natomiast oficerów b. armii carskiej.

ZA NOSZENIE BRONI, ROZSTRZELANIE.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Rząd moskiewski wydał zarządzenia, że każdy przyłapany z bronią w ręku i nie ma wykaze, że znajduje się w służbie, będzie na miejscu bez sądu rozstrzelany.

WYDALAJĄ ZA WIADOMOŚCI O ROZRUCHACH.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Z Moskwy donoszą, że wydalono stamtąd członków masy lotewskiej zato, że pierwsi wysłali zagranicę wiadomości o rozruchach.

KRASSIN PRZECZY.

Londyn, 5. marca

(PAT.) Przybył tu Krassin. Przeczy o rewolucyjnej rewolucyi w Moskwie i o ucieczce Lenina.

RZĄD ROSYJSKI ZDECYDOWANY WE KRWI STŁUMIĆ POWSTANIE.

Praga, 5. marca.

(PAT.) „Rosta” ogłasza odezwę do robotników rosyjskich, nawołując, by się nie dali uwieść rewolucjonistom kronsztadzkiem, na których czeluć stoi generał carski Kozłowski. W odezwie powiedziano, że rewolucya w Rosyi została wywołana przez koła francuskie i że rozkaz do wybuchu przyszedł z Paryża. Rząd sowiecki jest zdecydowany stłumić powstanie i Kozłowskiego stracić, jak Kozłczaka. Russ-Union donosi, że w czasie krwawych walk w Petersburgu studenci członkowie organizacji komunistycznych walczyli prze-

N A D E S Ł A N E

KURSA TAŃCÓW MODNYCH

Foxtrot, One-step, Two-step, Tang, Boston itp., oraz tańców zwykłych rozpoczyna „Ecole de Danse”, Szkoła tańców modnych, Osolinska 10 (b. Tatr. Wodew.) Wisy od 5—8 pop 9746

ciwko powstańcom, posługując się nawet nahajkami. Kilkuset studentów zabili rewolucyjne kołblety rosyjskie. W czasie obecnej rewolucji ujawniać się mają hasła antysemityczne.

ROZRUCHY PODOBNO NIE ZAGRAŻAJĄ
RZĄDOWI.

Praga, 6 marca.

(PAT.) Dzienniki czeskie donoszą z Rewia, że

powstanie robotników przeciwko sowietom trwa w dalszym ciągu. Rządowi nie udało się dotąd służyć niepokojów. Rozruchy nie miały jednak do tej pory takiego charakteru, iżby zagrażały mogły rządowi sowieckiemu, wobec czego trudno przypuszczać, by system sowiecki upadł w najbliższym czasie. Ubiegłej soboty przybyli do Petersburga Lenin i Zinowiew i spowodowali powiększenie przydziału żywności.

Liga narodów oczekuje z ufnością wyniku rokowań polsko-litew.

Warszawa, 6 marca.

(Telef.) (m) Na ostatnim posiedzeniu sesji rady Ligi Narodów przewodniczący Counha wygłosił dłuższe przemówienie, w którym dwa ustępy dotyczyły spraw Polaki. W ustępach tych oświadczył, że Polska zwróciła się do Ligi o rozstrzygnięcie sprawy żydów galicyjskich, zagrożonych wydalaniem z Austrii. Rada Ligi Narodów zdołała rozstrzygnąć to zagadnienie. Następnie zwrócono się do Ligi w sprawie Wileńszczyzny, która jest w dalszym ciągu źródłem nieporozumień między Polską i Litwą. Rada Ligi Narodów zaproponowała przeprowadzenie bezpośrednich rokowań między Litwą a Polską pod egidą Ligi Narodów, a to celem uniknięcia nowej zwłoki w uregulowaniu tej sprawy. Pomimo tak długiej zwłoki cel zasadniczy był już osiągnięty i należy to zawdzięczać przede wszystkim komisji kontrolującej z ramienia Ligi Narodów. Rada Ligi Narodów oczekuje z ufnością wyniku rokowań bezpośrednich między Polską i Litwą.

Rokowaniom tym przewodniczy Hymans, a jego autorytet i jasność sądu dają pewność, że rokowania osiągną wynik pozytywny.

JAK SYONIŚCI WIEDEŃSCY INFORMUJĄ O
GALICJI WSCH.

Wiedeń, 5 marca.

(Tel.) (mik) Polakożerca syonist. „Wiener Morgenzeitung” ogłasza rzekomo pochodząca z paryskiej agencji telegraficznej „Telegraphen-Comp.” dosłowną uchwałę Rady Ligi Narodów w sprawie wschodniej Galicji. Aczkolwiek nie wydaje się nam prawdopodobne, by uchwała ta mogła zapaść w formie przez gazetę tę podanej, umieszczamy ją celem z jednej strony wykazania perfidnej agitacji uprawianej przez ten organ, z drugiej strony, by w każdym razie nie dopuścić do uspienia czujności naszej w tej tak ważnej sprawie. Rzekoma uchwała ta brzmi:

1) Postanowienia traktatu pokojowego o prawach mniejszości narodowej w Polsce mogą być

stosowane do wschodniej Galicji, gdyż Wschodnia Galicja leży poza granicami Polski.

2) Postanowienia o wykaniu mandatów i o kontroli Ligi Narodów nad mandataryuszami nie mogą być stosowane do Wschodniej Galicji, ponieważ w Polsce nie udzielono mandatu, zaprowadzenia administracji w tym kraju.

3) W danym wypadku nie można się stosować do przepisów konwencji haskiej, ponieważ w czasie jej ustalenia Polska jako państwo jeszcze nie istniała.

4) Polska występuje tylko jako faktyczny wojskowy okupant Wschodniej Galicji, której suwerenem są państwa galicyjskie (art. 91 traktatu pokojowego w Saint Germain).

Z tego powodu postanawia Liga Narodów przedłożyć jej postulaty co do prawno-państwowego stanowiska Wschodniej Galicji i co do panujących tam stosunków odstąpić Radzie ambasadorów.

15.000 ŻYDÓW GAL. BĘDZIE MOGŁO ZOSTAĆ
W WIEDNIU.

Paryż, 5. marca.

(EE.) Konferencje w sprawie wydalania żydów polskich z Austrii miały przebieg następujący: Sprawę tę rozważano ponownie na popoł. posiedzeniu L. N. Na czwartkowym posiedzeniu Ligi przewodniczący konferencji polsko-austriackiej odczytał protokół tych narad i złożył ze swej strony wniosek Radzie Ligi. Rada Ligi uchwaliła, że Austria ma niezaprzeczone prawo wydalania obywateli polskich. Przedstawiciel Polski Askenazy prosił, aby uchwałę tę jako mającą zasadnicze znaczenie wręczono mu na piśmie. Dalej uchwalono, iż nie powinny podlegać wydalaniu następujące kategorie: 1) Osoby, mające w Austrii stałe zajęcie; 2) osoby, które wszczęły starania o naturalizację. Z tego tytułu około 15.000 żydów z Małopolski ma prawo pozostania w Austrii; 3) studenci szkół wyższych.

Na Śląsku będzie ogłoszony stan oblężenia.

Berlin, 5 marca.

(E. E.) Komisja międzysojusznicza w Opatowie ogłosi w najbliższych dniach stan oblężenia na G.

ZASTÓJ PRZYMYSŁOWO-HANDLOWY NA
G. ŚLĄSKU.

Bytom, 5. marca.

(EE.) Jak donoszą z G. Śląska nastrój plebiscytowy wpływa niemiernie na przemysł i handel kraju.

PUŁK PERSIFAL STWIERDZA LOJALNOŚĆ
LUDNOŚCI POLSKIEJ.

Bytom, 5. marca.

(EE.) Delegowany do Lublińca członek komisji międzysojuszniczej płk. Persifal, znany ze swej bezstronności przeprowadził śledztwo w sprawie krwawych rozruchów, spowodowanych przez Stosstruppe. Płk. Persifal stwierdził fakt, że ludność polska dąży usilnie do utrzymania porządku. Prawdopodobnie komisja międzysojuzni-

Śląsku. Zarządzenie to ma na celu utrzymanie porządku podczas plebiscytu

za zarządzi wkrótce całkowite rozbrojenie Stosstruppe na terytorium G. Śląska.

NOWELA ŚLĄSKA DO KONSTYTUCYI.

Warszawa, 5. marca.

(PAT.) Komisja konstytucyjna uchwaliła nowelę do ustawy konstytucyjnej, uwzględniającą stosunki województwa śląskiego. Uchwalono mianowicie do art. 8 projektu konstytucyjnego dodać następujący artykuł: Wszelkie ustawy, dotyczące górnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosłnictwa, obowiązujące w województwie górnośląskim w dniu przejęcia G. Śląska przez Polskę, mogą być zmienione tylko za zgodą sejmiku śląskiego. Przy art. 33 uchwalono zasadę, że urzędnikami państwowymi i przedsiębiorstw państwowych w wo-

jewództwie śląskim powinni być przede wszystkim obywatele tamtejsi, o ile braku posiada ubiegają się kandydaci o równych kwalifikacjach, pochodzący z województwa śląskiego i innych województw Rzpltej, państwowość należy się pochodzącemu z województwa śląskiego.

Urzędnicy zaś zatrudnieni w administracji państwowej w województwie śląskim mogą być przeniesieni do innych dzielnic Rzpltej wbrew swej woli tylko wtedy, jeżeli wymaga tego konieczność ich wyszkolenie, udoskonalenie albo też przeważający interes służby państwowej. Zmiana powyższych artykułów konstytucyjnej może nastąpić tylko za zgodą sejmiku górnośląskiego.

Mimo ewentualnych represji
stosunki nie zostaną zerwane

Praga, 5. marca.

(PAT.) „Prager Tageblatt” donosi z Londynu, że chociażby nawet zarządzone zostały represje przeciwko Niemcom, stosunki dyplomatyczne między Niemcami i koalicją nie zostaną zerwane.

SIMONS WNIÓSŁ DYMISYĘ.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Z Berlina telegrafują: „Volksstimme” podaje, że niemiecki minister spraw zagranicznych Simons podał się do dymisji. Następcą jego ma być Lutius.

Dymisja min. Peplowskiego
podpisana.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Dymisja ministra Peplowskiego została już podpisana. Narazie p. Peplowski kieruje jeszcze pracami ministerstwa aż do nominacji jego następcy. W kołach politycznych mówią, że ustąpienie p. Peplowskiego ze stanowiska jest pewnego rodzaju satysfakcją daną przez klub N. P. R. członkom rządu. Mianowicie p. Peplowski mimo iż posiedzenia rady ministrów mały charakter ścisły poufny, pozwalał sobie często ogłaszać wiadomości z przebiegu posiedzeń, i to nawet w chwilach tak krytycznych jak wówczas, kiedy szło o zażegnanie strajku. Informacje te notujemy jednak z zastrzeżeniem

WICEMINISTER DĄBROWSKI USTĘPUJE?

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) „Przebieg Wieczorny” podaje pogłoskę, jakoby po zakończeniu rokowań pokojowych w Rydze, w ceminster Dąbrowski miał pozostać jedynym podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw zagranicznych, a natomiast p. Dąbrowski miałby ustąpić. Informację tę notujemy na odpowiedzialność wspomnianego dziennika.

PLANY MINISTRA SKARBU.

EMISJA NOWYCH BANKNOTÓW.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Ministerstwo skarbu przedłożyło sejmowi projekt ustawy, upoważniającej P. K. K. P. do wydania nowej serii banknotów na 20 miliardów marek polskich. Suma wypuszczonych dotychczas w obieg banknotów wynosić więc będzie 75 miliardów marek. Potrzebę nowej emisji ministerstwo skarbu motywuje koniecznością większego kredytu państwa w P. K. K. P. na pokrywanie coraz to wzrastających wydatków skarbu państwa.

O ZACIĄgniĘCIE 24-MILIARDOWEJ PO-
ZYCZKI

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Ministerstwo skarbu przedłożyło sejmowi projekt ustawy, upoważniającej do zaciągnięcia na pokrycie niedoborów budżetowych dalszej pożyczki w P. K. K. P. w wysokości 24 miliardów marek.

TRUDNOŚCI EKSPORTOWE BĘDĄ USUNIĘTE.

Rzym, 5 marca.

(E. E.) Rzymski „Messagero” zamieszcza wywiad z polskim ministrem skarbu Szezkowskim, który oświadczył, że trudności, na jakie uskarżają się eksporterzy cudzoziemcy zostaną wkrótce usunięte i że kapitały obce dopuści się do dzieła odbudowy przemysłu polskiego, a banki polskie otrzymają poparcie celem zwiększenia eksportu.

(S. E. E.) Ceny chleba w Poznaniu poszły w górę; chleb żytni płaci się 7 mk, za funt (500 gr.), chleb pszenny 10 mk.

PODPISANIE TRAKTATU POLSKO-FRANC. WKRÓTCE NASTĄPI.

Paryż, 5 marca.

(E. E.) Konwencja oraz traktat handlowy polsko-francuski będzie podpisany na początku przyszłego tygodnia.

PRZYSPESZONE TEMPO ROKOWAŃ POLSKO-GDAŃSKICH.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Posiedzenia komisyjne polsko-gdańskie, mające na celu przygotowanie układu między Polską a Gdańskiem, toczą się w dalszym ciągu w przyspieszonym tempie częścią w Warszawie, częścią zaś w Gdańsku. Pomimo między obu stronami różnic poważnych natura prace postępują szybko naprzód. O terminie zakończenia rokowań na razie nie można jeszcze mówić.

ORĘDZIE HARDINGA.

Waszyngton, 5 marca.

(PAT.) Prezydent Harding wydał następujące orędzie: Postęp naszej republiki a wodzą mądrości naszej polityki, która zasadza się na tem, by nie mieszać się w sprawy starego świata. Będziemy bronić naszego prawa i będziemy się starali nie kierować prawami starego świata. Nie chcemy przyjmować na siebie żadnej odpowiedzialności, natomiast nie będziemy głusi na wołanie o pomoc. Ameryka nie może się wiązać żadnym wojskowym sюзem. Jesteśmy gotowi do wszystkich małych i wielkich narodów wysłać wezwanie do zwołania konferencji, która przeprowadziłaby rozbrojenie i zmniejszenie tych tak wielkich kosztów na wojsko i marynarkę. Chcemy ustalić trybunał światowy. Jesteśmy gotowi do współpracy, by takimi wstręt do wojny wzbudzić, aby żaden rząd w przyszłości nie mógł wypowiedać wojny. Dążymy do wielkiego przewodnictwa nad światem całym i sadzimy, że republika amerykańska jako świątynia demokracji będzie tu świeciła przykładem. Ameryka ma współdziałać w handlu światowym. Ameryka nie może niczego sprzedać tam, gdzie nie może niczego kupić. Chwila obecna domaga się nie tylko odbudowy, lecz także nowej ery. Wzburzenie świata powiększyło nasze zadanie, a z powodu tego podnosi się nasze zdecydowanie. Sądymy, że wiara w los nie przesądza sprawy naszej republiki. Złożyłem przysięgę, myśląc o tych słowach Pisma Świętego: Cóż to od was żąda Pan? Abyście czynili sprawiedliwość, aby litość zapanowała.

LOTWA UZNAJE LITWĘ.

Warszawa, 6. marca.

(Telef.) (m) Poseł lotewski Drewicz, wręczył litewskiemu ministrowi spraw zagran. Purickiśowi notę uznania Litwy de jure jako państwa niepodległego.

PRZYPUSZCZALNE ZMIANY KONSTITUCYI W TRZECIM CZYTANIU.

Kraków, 6 marca.

(Telef.) (s) „Nowiny Powszechne” donoszą, że trzecie czytanie ustawy o konstytucyi w sejmie odbędzie się dnia 10 bm. Prócz drobnych poprawek ma nastąpić jeszcze bardzo ważna zmiana w sprawie połączenia władzy cywilnej prezydenta z władzą naczelnego wodza. W sprawie tej przyszł już do poroczenia między stronnictwami, na mocy którego prezydent Polski ma być równocześnie naczelnym wodzem W. P.

Z DNIA.

LICYTACJA OBRAZÓW.

Ody krwi w twojej mózgowicy
Jedną myśl o Górnym Śląsku,
Dziś w południe całkiem pewnie
Przyjdiesz na wystawę „Związków”.

Chcąc Oczywiście w ciężkiej chwili
Trochę grosza przynieść w darze,
Licytację na plebiscyt
Urządzą tam malarze.

Są tam szkice i obrazy
Leśnych polan, skalnych zboczy,
Rozradujesz nimi duszę
Rozradujesz nimi oczy.

A jeżeli plik „Kościuszków”
Przechowany masz w portfelu
Ofiarujesz parę setek
Chętnie dla wzniosłego celu.

Wielka zbliża się godzina,
Wciąż pamiętać trza o Śląsku.
Zatem panie i panowie
Do widzenia dzisiaj w „Związku”.

Nemo.

Rozmaitości telegraficzne

(Telef.) (m) Nadzw. delegat rządu polski w specjalnej misji w Paryżu Dr. Benis przybył do Warszawy w bardzo ważnych sprawach bieżących, dotyczących naszych zagadnień w dziedzinie polityki zagranicznej. Dr. Benis odbył konferencję z ministrami Witosem i Stejskowskim oraz podsekretarzem stanu Wróblewskim, którym przedstawił wyniki swojej dotychczasowej działalności, poczem rozstrzygnięto szereg ważnych spraw, związanych z jego pracami w Paryżu. Dziś Dr. Benis wyjechał do Krakowa celem uzupełnienia swoich materiałów rzeczowych, potrzebnych mu w Paryżu. W połowie przyszłego tygodnia powraca Dr. Benis do Paryża.

(PAT) Młodzież uniwersytetu warszawskiego wyraża głęboki żal z powodu uniemożliwienia dalszych wykładów na uniwersytecie warszawskim prof. Baudouinowi de Courtenay.

(PAT) Brejski hospituje. „Kurier Poranny” podaje, że poseł p. dr. Izidor Brejski, członek NPR, został przyjęty jako hospitant do klubu PSL.

*

(Telef.) (s) Odebranie „veniam legendi”. Krak. „Nowiny Powsz.” donoszą, że na wydziale lekarskim dr. T. K., docent, pozbawiony został „veniam legendi”, a to z tego powodu, że pobrać miał 4000 mk. honorarium od chorej, leczonej ambulatoryjnie, w klinice okulistycznej prof. Maiewskiego.

(PAT) Losowanie milionówki wygrana padła na Nr. 0,724,066, zakupiony w Banku kupieckiego polskiego.

(Telef.) (s) 10-letni syn Józefa Korzeniowskiego z żalu po utracie oca popełnił samobójstwo, zabijając się wystrzałem z rewolweru.

(Telef.) (m) Deficyt budżetu niemieckiego. Z Berlina telegrafują: Rząd Rzeszy ukończył dyskusję nad budżetem na r. 1921. Budżet ten zamyka się deficytem w kwocie 46,8 miliardów marek.

(PAT) Granice austro-węg. Konferencja amb. postanowiła utrzymać między Austrią i Węgrami granice ustalone w traktatach w St. Germain i w Trianon.

(PAT) Karolki wydalony z Włoch. Rząd włoski wydał z Włoch hr. Karolkięgo.

NADESLANE.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
DR. MICHAŁ SALPETER
Sykstuska 17. ord. od 8—9 i od 12—6. 9700

KRONIKA.

Repertuar teatru miejskiego

Niedziela, 6. bm. o godz. 3.30 popoł. „Elektra” tragedia 9 raz.

Niedziela, 6. bm. o godz. 7 wiecz.: „Skowronek” operetka, 15 raz.

Poniedziałek, 7. bm. o godz. 7 wiecz.: „Klaudysz”, komedia 2 raz.

Wtorek, 8. bm. o godz. 7 wiecz.: „Wieczór Górnośląski”. Część koncertowa i „Verbum nobilitate”, opera St. Mon uszki.

Środa, 9 marca o 7 wieczór „Aida”, opera Pierwszy gościnny występ Jadwigi Lachowskiej
Czwartek, 10 marca o 7 wieczór „Klaudysz” komedia, 3-ci raz.

Piątek, 11 marca o 7 wiecz. „Carmen”, opera Drugi ostatni występ Jadwigi Lachowskiej.

Sobota, 12 marca o godz. 3.30 popoł. „Elektra”, tragedia, 10-ty raz.

Sobota, 12 marca o godz. 7 wieczór „Piękna Helena”, opera komyczna.

Niedziela, 13 marca o godz. 3.30 popoł. „Jaś i Małgosia”, opera.

Niedziela, 13 marca, o godz. 7 wieczór „Klaudysz”, komedia, 4-ty raz.

(r) Flegle aury. Pogoda jak gdyby stosując się do swego rodzaju żeńskiego, jest ogromnie niestała. Każdy dzień następny prawdziwą jest niespodzianką. I tak onegdaj padła na ziemię nasza ganć żywotycznych promieni słonecznych, lecz już wczoraj skryło się słońce zupełnie. Dzisiaj był smutny, ponury i chłodny. Ulice pokryte lepkim, śliskim błotem. Lecz mimo tych zmian, przekonani są wszyscy, że to już ostatnie podrygi zimy.

Z teatru. Występy Jadwigi Lachowskiej. Znakomita artystka zawiadomiła telegraficznie dyrekcję teatru, że przyjeżdża do Lwowa i wystąpi dwukrotnie w teatrze miejskim Pierwszy występ gościnny odbędzie się we środę 9 marca w partyi Amneris w „Aidzie” Verdi’ego, drugi zaś i ostatni w piątek 11 marca w „Carmen” Bizeta. Bilety sprzedają kasy teatru na „Aidę” od poniedziałku, zaś na „Carmen” od środy w godzinach normalnych.

Na dochód „Straży mogił polskich” odbędzie się 15. bm. w sali Tow. Muzycznego powtórzenie Koncertu konkursowego „Echa” z odśpiewaniem utworu konkursu krakowskiego „Echa” p. t. „Obrońca Lwowa” Nowowiejskiego.

Zapasy amatorskie rozpoczynają się dzisiaj w sali „Sokoła-Macierzy” o g. 4.30 pop. Bilety w przedsprzedaży są do nabycia w cukierni WP. Sotschka, przy kasie zaś od g. 2 pop. Dochód przeznaczony na plebiscyt.

Dorzeczny Zjazd delegatów miast Małopolski i Śląska cieszyńskiego odbędzie się w Krakowie w dnach 20. 21 i 22 bm. w sali obrad Rady miejskiej. Posiedzenia odbywać się będą codziennie przed i popołudniu. Początek rano o godz. 10-tej, popołudniu o 5-tej.

Pracownicy Tymczasowego Wydziału Samorządowego złożyli na plebiscyt na Górnym Śląsku 30.000 mk.

Za hojny dar na plebiscyt złożony na moje ręce przez Tow. browarów lwowskich w kwocie 150.000 mk. — przez WP. Emilia Parnasa w kwocie 20.000 mk. — i przez WP. Marcelego Szeffa w kwocie 20.000 mk. — razem 195.000 mk. składa najserdeczniejsze podziękowanie gen. Linda.

Rządzący zapomóg między wdowami i sierotami. Komisja Funduszu wdów i sierót przystąpiła z dniem 1 bm. do rozdziału zapomóg między wdowami i sierotami pozostałe po żołnierzach 1 p. Strzel. Lwowskich narówni z 38 p. p. Strz. Lw. Najubożsi petenci mają prawo starać się o zapomogę; w tym celu należy przesyłać podana umotywowane ciężkim położeniem materialnym a wizowane stwierdzeniem wdowieństwa lub sieroctwa oraz prawdziwością podanych argumentów przez gminę i Urząd parafialny pod wskazanym adresem Komisja rozdziałca funduszu zasiłkowego dla wdów i sierót 38 p. p. Strz. Lw. w Przemyślu. Zapytania listowne kierować pod adresem: ksiądz Bronisław Nowyk, kapelan 38 p. p. Strz. Lwowskich, Przemyśl.

nej niestety tak rzadko kontroli cen. Wczoraj prowadzono kontrolę bardzo energicznie i gdziekolwiek tylko zauważono nadużycie, poddawano towar przymusowej wysprzedaży po cenach maksymalnych.

Mięsa było wczoraj na targach poddostatkiem. Także w imponującej ilości pojawiły się jajka, za które płacono po 9—10 mk. za sztukę. Za 1 tr mleka płacono 35 mk., za litr kwaśnej śmietany 80 mk., za kilo masła 550 mk., za kilo sera 180 mk.

Z jarzyn bardzo dotkliwy jest brak t. zw. „zielonego“, z ziemniaków i kapusty w głowach. W większej ilości znajdują się na targach marchew i buraki, za które płacono po 15 mk. za kilo.

Za kilo kapusty kiszonej płacono 35 mk., za kilo cebuli 32 mk., za kilo jabłek 90 mk. Za główkę kieku żądano 35 mk., za główkę kalerpey 25 mk., za główkę kapusty 30 mk., za wiązki drzewa 25 mk., za wiązki smolaków 5 mk., za 1 cytrynę 8 mk.

U krupiarzek płacono za kilo: ryżu 90 mk., mąki pszennej białej 140 mk., gryśki pszennej 140—150 mk., fasoli 60 mk., grochu 45 mk., jagiel 65 mk., krup jęczmiennych 55 mk., gryśki kukurudzianego 50 mk., mąki kukurudzianej 40 mk., cukru białego 280 mk., cukru żółtego 220 mk.

Za kilo t. zw. białego chleba 140 mk., za kilo ciemnego 80 mk., za bocheneczek „kontikowski“ 65 mk., za małą buleczkę 6 mk., za większą 15 mk., za rogałek i „kałuzkę“ po 15 mk.

Kronika sportowa

Lwów, 6 marca.

Zapasy amatorskie rozpoczynają się dziś o g. 4.30 w sali „Sokoła-Mackenziego“. Do turnieju tego zgłosiło się już około 30 amatorów, którzy będą walczyć o mistrzostwo Małopolski i nagrody w medalach. Dla publiczności nadarza się obecnie jedyna sposobność ujrzeć prawdziwych, przepięknych walk grecko-rzymskich. Wczoraj jeszcze zgłosili swój udział atleci-amatorzy: Trojan z Cieszyna, Lampart z Stryja i Kim z Lwowa. Już dziś można przewidzieć, że turniej ten będzie pierwszym i prawdziwym przeglądem polskich siłaczy, z których jedni silni, drudzy sprytem, będą walczyć o laury. Niewątpliwie

zapasy te, które potrwać kilka dni, będą stanowić sensację sezonu. Bilety w przedsprzedaży są do nabycia w cukierni WP. Sotschka, przy kasie zaś dziś od g. 2 pop.

Doroczne walne zgromadzenie L. K. S. „Pogoń“ odbędzie się w piątek 18. marca (lokal będzie podany później) z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego zgromadzenia; 2) Sprawozdanie z działalności i Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i wniosek na udzielenie absolutorium; 3) Wybór Prezydium; 4) Wybór Wydziału; 5) Wnioski i interpelacje.

Zebrań graczy I. i II. drużyny L. K. S. „Potemni“ odbędzie się w poniedziałek o g. 7 wiecz. w lokalu klubowym.

Oddział narcyjski L. K. S. „Pogoń“ odbędzie się we wtorek dnia 8. marca posiedzenie o g. 7 wiecz. w lokalu L. K. S. „Pogoń“. Wzywa się wszystkich narcyjskich o nierządne przybycie.

Choroby zakaźne w pobliskich gminach.

Lwów, 6. marca.

Starostwa sąsiednie stwierdziły tyfus plamisty (pow. lwowski): w Czarnuszowicach, Gajach, Głuchowicach, Grzybowcach, Winiakach, Zamarstynowie, Zimnej Wodzie i Żurawnikach; (pow. rudecki): w Kłoboku i Nierowicach. — Tyfus brzuszny (pow. lwowski): w Głuchowicach, Grzybowicach, Kościejowie, Krzywotyczach i Zniesieniu; (pow. rudecki): w Bankowej Wiszni, Chłszewicach, Czajkowiecach, Nowosiólkach gośc., Rozdziałowicach i Rudkach; (pow. Gródek Jagiell.): w Gródku Jagiellońskim, Jaśniakach i Vorderbergu. — Tyfus powrotny (pow. lwowski): w Brzuchowicach, Krzywotyczach, Wulce hamuleckiej. — Płonica (pow. lwowski): w Dmytrowicach, Remenowie, Mostkach, Serdycy i Zniesieniu.

Fizyk przestrasza publiczność przed stykaniem się z ludnością gmin zakażonych i zwraca uwagę, że nabywanie u nich artykułów spożywczych może pośredniczyć w zakażeniu się.

Mleka z tych miejscowości używać tylko po przegotowaniu, a przy tyfusie plamistym nie wpuszczać nikogo do mieszkania (kuchni) z obawy przed robactwem.

Brzeżanin, kilkakrotnie jednak do niej dojeżdżał, przychodził do niej do domu do wujostwa, a ostatnim razem bawił u niej zeszłej soboty. Według twierdzenia Hugieła, oraz córki jego Zendalewiczowej

domńska miała z nim zerwać.

Równocześnie z tem zerwaniem straciła ona też posadę w szpitalu epidemicznym i z tych powodów podobno miała mieć pewną niechęć do życia. Niechęć ta spotęgowała się podobno wczoraj przedpołudniem jeszcze przez to, że kiedy Werschnerówna wyjechała do miasta, by postarać się o jakąś nową posadę, skradziono jej w tramwaju portfel wraz ze świadectwami, wśród których były także i świadectwa szkolne i świadectwo moralności. To też kiedy potem wróciła na obiad miała się wyrazić:

„Niech szlag trafi takie życie!“

Wszystkie te zeznania złożone tak przez opiekuna Hugieła, jak i zamezną jego córkę Zendalewiczową nie przemawiały do przekonania prowadzącemu śledztwo r. Lukemskiemu, który z początku chciał weryfikować, że jeżeli nie samobójstwo to powodem śmierci może być przypadek, dalsze jednak dochodzenia wyprowadziły go z tego błędu. W szopie mieszczącej się obok chałupy mieszkalnej porozwieszano bieliznę, którą dwa dni temu prano. Wczoraj w południe około godz. 3-ciej Werschnerówna wyprała sobie kilka chustek i w miednicy zaniosła je celom porozwieszania ich w tej samej szopie.

Karabin

którym denatka miała wedle zeznań komornika popełnić samobójstwo, był własnością starszego syna Jas'a Hugieła, a

o istnieniu jego podobno nikt w domu nie wieczał,

był bowiem ukryty wedle zeznań Jas'a, daleko za szafą, tak, że go nikt spostrzedz nie mógł. Cała pozycja w jakiej znalazono Werschnerównę bezpośrednio po śmierci, wskazuje na to, że samobójstwo jest nieprawdopodobne.

Karabin bowiem znaleziono porzucony pod łóżkiem koło ściany, a nie da się pomyśleć, by denatka po popełnieniu samobójstwa mogła go tam porzucić. Ponadto

kierunek kul wskazuje, że strzał najprawdopodobniej padł z tyłu, nie zaś z przodu.

Całe zajście miało miejsce w kilka minut po godz. 3-ciej. W domu wówczas oprócz denatki była tylko Zendalewiczowa i mały 8-letni braciśzek. Zendalewiczowa rzekomo spała, a usłyszawszy huk wyleciała wprawdzie z pokoju, nie pobiegła jednak natychmiast na miejsce wypadku, lecz jak twierdzi, jeszcze zasnęła usiadła w słonku na krześle i

dziwno po kilku minutach zorientowawszy się wyleciała na podwórze z okrzykiem:

„Gwałtu, dajcie ratunek. Wandzia się zastrzeliła!“ Dalsze badania wykazały jednak, że cały szereg zapodań Zendalewiczowej nie zgadza się o prawdę, przyczem popadała też w sprzeczność, które się dla niej jeszcze skryształizowały ujemnie z chwilą, gdy po oględzinach lekarskich

dr. Niemętowski z całą stanowczością wykluczył samobójstwo.

Z tych to powodów Zendalewiczową na razie uwężono i odstawiono do aresztów policyjnych. Kierunek kul i bezpośrednie skutki strzału ujawni sekcyja zwłok, która się odbędzie dziś przed południem, poczem śledztwo najprawdopodobniej już dziś zostanie ukończone.

WYKRYCIE SPRAWCY MORDERSTWA.

(k) Dzięki śledztwu, sprawnie prowadzonemu przez radców policyjnych Lukomskiego i Pisarskiego oraz inspektorów policyjnych Zobołowicza, Bartła i Janikiewicza, wczoraj wieczorem ustalono fakt, że sprawcą morderstwa, dokonanego na Wandzi Werschnerówny jest jej brat cioteczny Jan Hugieł, liczący lat 14, syn Bazylego Hugieła, z zawodu murarza, a obecnie właściciela pracowni bednarskiej i sklepu w gmachu hr. Skarbka.

PRYZNANIE SIĘ DO CZYNU.

Po całonocnych przesłuchaniach wresz-

Tajemnica gwałtownej śmierci.

Samobójstwo czy morderstwo? — Na wychowaniu u wujostwa. — Zwłomczka wesółego życia. — Tajemniczy karabin. — Strzał z tyłu. — Aresztowanie domniemanej sprawczyni. — Sekcyja zwłok. — Śledztwo jeszcze nie ukończona. — Wykrycie sprawcy. — Przyznanie się do czynu. — Nowe podejrzanie. — Aresztowania.

Lwów, 6 marca.

(§) Sprawa gwałtownej śmierci 20-letniej Wandy Werschnerówny, o której donieśliśmy we wczorajszej „Porannej“, wiodła się coraz bandziej. Mimo, że rodzina, u której mieszkała twierdzi z całą stanowczością, że Werschnerówna popełniła samobójstwo, dotychczasowe śledztwo policyjne oraz badania sądowo-lekarskie przemawiają za tem, że denatka padła ofiarą morderstwa. Wczoraj przedpołudniem

odbyła się Komisya policyjno-sądowa,

w skład której wchodził r. pol. Lukomski i Pisarski i kilku inspektorów policyjnych, najzdolniejszych, kierownik komisaryatu gródecko-jańskiego kom. Kozakiewicz oraz kilku wywiadowców z policyi państwowej, z ramienia sądu zaś sędzia śledczy r. Watoszynski i lekarz sądowy dr. Niemętowski.

Wysocki na ul. Janowskiej,

po lewej stronie od cmentarza Janowskiego, w głębi za parawanem mieści się parterowa chałupa wraz z obszerną, jasną szopą, należącą do Bazylego Hugieła, zamieszkałą tamże wraz z żoną, zamezną córką Zendalewiczową, 18-letnim synem Józefem i młodszym 14-letnim Janem Hugiełem. U

nich to od 8 lat mniej więcej mieszkała i wychowywała się Wanda Werschnerówna, której rodzina, t. zn. babka i ciotka mieszkają przy Drodze Pałacowej, gdzie

denatka była współwłaścicielką wiejskiej realności.

Od pewnego czasu Werschnerówna zajęta była w szpitalu epidemicznym, a stożunek jej do wujostwa, którzy zarazem byli jej opiekunami, był nie jak najlepszy. Werschnerówna, jak zeznaje opiekun jej, wspomniany już Bazyl Hugieł, lubiała się bawić, chodziła często na wieczorki, a zdarzało się nawet, że

kilka razy bawiła odtemi nocami poza domem, ukrywając przed opiekunem miejsce, gdzie przebywała. Z tego to powodu przychodziło często do wymówek i ostrzejszej wymiany słów. Werschnerówna starała się w sądzie o odebranie Hugiełowi prawa opieki nad nią i o ew. upelnocnienie jej. Oprócz połowy realności Werschnerówna posiadała też

majątek 18 tys. mk.,

złożony z depozycje w sądzie opiekuńczym.

Przez ostatnich kilka miesięcy była zaangażowana z jakimś młodzieńcem, który obecnie jest na posadzie wujostwa w

cie wieczorem, po ojcowskim przemówieniu do Jasia Hugiela ze strony inspektora Zobolewicza, nastąpił niezwykły zwrot w idosć niejasnej sprawie. Jan Hugiela ukląkł, zamówił pacierz, aby Pan Bóg dopomógł mu wyznać szczerą prawdę, poczem opisał całe zajście, przyznając się, że on to zastrzelił swoją siostrę cioteczną.

TRAGICZNA SCENA.

Jan Hugiela zeznał, że w czasie, gdy Wanda wieszana w szopie bieliznę, on manipulował karabinem swego brata. Wyjąwszy ślepy nabój z niego, włożył ostry, poczem w jednej chwili, nie wie jakim sposobem, karabin wystrzelił, z którego kula trafiła w tył głowy Wandy, stojącej od niego na kilka kroków w oddaleniu. Działo się to obok stojącego tam łóżka. Po strzale Wanda zachwiała się, najpierw stoczyła się na łóżko, a następnie na podłogę, przycohem krew z głowy wytrysła na leżącą na łóżku bieliznę. Myśląc, że Wanda udaje zabita, przybliżył się do niej, a zobaczywszy krew, wybiegł na podwórze, wołając o ratunek. Przed ucieczką z szopy rzucił karabin poza łóżko.

UKRYWANIE SPRAWCY.

Od pierwszemu na miejscu był komisarz policji Kozakiewicz, kierownik ekspozytury na Gródeckim, mały Jaś podawał, że Wanda popełniła samobójstwo. W podtrzymywaniu tego faktu i przez cały dzień wczorajszy pomagała mu rodzina, składając fałszywe zeznania wobec rady Łukomskiego, jakkolwiek wiedziała, że właśnie Jaś jest sprawcą morderstwa. Wreszcie Jaś zeznał, że rodzina nakłaniała go do fałszywych zeznań i do nieprzyznawania się do winy. Wreszcie w toku śledztwa pokazało się, że nieżyjąca już Wanda Wersznerówna, sieroła, była na mieszkaniu u swego wuja Bazylego Hugiela, że miała bardzo okazały majątek, że jej wuj Bazyl

był jej opiekunem i prowadził po jej ojcu biżnarystwo, przynoszące okazałe dochody.

NOWE PODEJRZENIE.

Stwierdzono, że wujostwo z zamordowaną obchodzili się bardzo źle, jakkolwiek żyli wszyscy z jej majątku i na jej majątku dorabiali się. Wanda była traktowana jak służąca, spała w kuchni, a przy tem głodzono ją w nieludzki sposób. Wogóle żyła z wujostwem i ich dziećmi na złej stopie, zwłaszcza z cioteczną siostrą, już zamężną, Julią Zerdwalewiczową. Wylonilo się więc podejrzenie, czy tu nie nastąpiło zgładzenie Wandy ze światła celem zagarnięcia jej majątku.

ARESZTOWANIA.

Wobec tego aresztowano 14-letniego Jana Hugiela, ojca tego Bazylego, matkę Maryę, dwóch braci Michała i Józefa oraz Zerdwalewiczową. Dalsze śledztwo może ustalić, czy też Jaś Hugiela nie został namówiony do zbrodnego czynu, za który nie odpowiadałby, jako nieletni.

Rodzina Wersznerów i Hugiela pochodzi z Janowa k. Lwowa. U Hugiela policja zakwestyonowała gotówkę 85.000 marek, jako należącą do masy spadkowej po zamordowanej. W śledztwie brał też udział przodownik Jurkiewicz, komendant policyjnego oddziału lotnego.

Z sądu wojskowego.

Lwów, 6. marca.

O SPRZENIEWIERZENIE.

Przed trybunałem pod przewodnictwem mjr. dr. Proroka stanął wczoraj sierż. Marjan Korner z baonu wart. VI., oskarżony o to, że, pełniąc służbę jako klucznik przy areszcie Baonu w d. 24. lipca 1920, z danej mu w depozyt przez aresztanta szer. Krukowskiego kwoty 2.400 mk. sprzeniewierzył 800 mk.

Prócz tego zartuzcał mu akt oskarżenia pobicie swego podwładnego. Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał go na 4 lata ciężkiego więzienia. Oskarżał mjr. Stankiewicz, bronił adw. Kosacz.

WYBRYKI PIJANICY.

Przed trybunałem, któremu przewodniczył ppłk. dr. Nawarski, stanął wczoraj szer. I. komp. etap. Jan Kosuś, oskarżony o to, że 21. grudnia 1919 przybył wraz z towarzyszami do chaty Warwary Otryniuk w Kutach starych, od której zażądał wódki. A gdy syn Warwary, Onufry, oświadczył im, że wódki w domu nie ma, wówczas osk. wraz z towarzyszami, pukając w ławkę, zagroził mu słowami: „horówka naszym buty — inaksze tebe zabijem”. Otrzymałszy tam wreszcie wódkę, gdy już ją wypili, udali się dalej w drogę w stanie pijanym dopuścić się całego szeregu nadużyć. Jednemu gospodarzowi zabrali zegarek, jadących drogą kupców pobili, a jednemu z nich skrafił 5.200 koron. Trybunał zasądził go na 6 miesięcy więzienia. Oskarżał kpt. dr. Proch, bronił ppor. dr. Schel.

O ZBRODNIĘ DEZERCYI.

Szer. Markus Langsam z baonu wart. I/VI, oddał się w czasie transportu na front bolszewicki w d. 3. lipca ze swego oddziału, a po pewnym czasie zgłosił się dobrowolnie w Dłwie Placu w Jarosławiu. Trybunał pod przewodnictwem mjr. dr. Zajackowskiego skazał go na 2 lata ciężkiego więzienia.

*

Przed tym samym trybunałem stanął wczoraj szer. Zygmunt Warczak z 40 pp., oskarżony o wydalenie się z oddziału w dniu 4. lipca 1920, przebywał poza oddziałem do dnia 9. listopada, w którym to dniu został aresztowany. Skazano go na 4 miesiące więzienia. Oskarżał kpt. Müller, bronił ppor. kłr. Kuraś.

Wyjaśnienie i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bez latni
— Administracja, Lwów, Sobota 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEN
otwarty przez cały dzień do godz. 7
wieczorem bez przerwy.

KLINIKA GALANTERYJNA
LWOW, pl. BERNARDYNSKI 2
naprawia i wyrabia wazelnie gal. wyroby skórkowe, jak torebki damskie, portfele, torziki i akta etc., nad o naprawia wyroby cellulidowe i kauczukowe, jak grzebienie, kłamry do włosów, wazelnie gal. wyroby metalowe, szklane, porcelanowe, majoiki etc. 6394

Sil profesorskich

do nauki księgowości handlowej, korespondencji itd. poszukuje Zakład nauk. Konce. Prakt. Kur. y księgowości **Z. OLSZEWSKIEGO** Kurkowa 38. Zgłoszenia osobiste od godz. 8 do 9 wieczór. 9823

Kalofonium

55 beczek po 200 kg. ameryk. jasne na składzie we Lwowie do oddania. **KOMAREK**, Hotel Imperial pokój Nr 60, do poniedziałku wieczór. 9910

FCSADY I PRACZ

Wielka
INSTYTUCYA BANKOWA
we Lwowie,
poszukuje:

Sekretarza, ukończonego prawnika z praktyką prawną-handlową. — Korespondenta, rutynowanego bankowca z językami. 2 do 3 pomocników buchaltera. — Likwidatora bankowego. — Kasyera bankowego z odpowiednią rutyną. — 2 do 3 rutynowane stenotypistki.

Zgłoszenia osobiste w Dyrekcji
Bankowego Zakładu Apropozac.
Lwów, 3 Maja 16. 9821

Czas odnowić przedpłatę!

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Fortepian Förster mahoniowy z angielską mechaniką zupełnie nowy, dwie figury Wenus, jedna z białego marmuru, druga z brązu, nadająca się jako dekoracyjna lampa, stojak marmurowy do sprzedania. Oglądanie można od 2-6, Ochonek 12, prawy parter. 9436 a

Instrumentarium lekarskie okazynie do nabycia. Plac Halicki 7, II l. p. na prawo. 9764

Transmisje, łożyska, koła pasowa, łożyska kulowe, koła linowe, pasy różnorodnie, liny — poleca „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 8938

BUTY Z CHOLEWAMI

znakomitej jakości, ręczny wyrób krajowy, fason oficerski, solidnie wykonane, podkute, — poleca dla hurtownej sprzedaży ze swego składu we Lwowie po cenach bezkonkurencyjnie niskich firma **Białoborski i Knopiński** Lwów, Legionów 1.

UBRANIA

marynarskowe oraz materiały angielskie poleca 8276 **Rörner** Trybulska 6.

9112 **MAMY STAŁE NA SKŁADZIE GŁADKIE I HAFTOWANE ETAMINY, OPALE, BATYSTY, JAKOTEŻ JEDWABIE, BROKATY I TIULE I WIELKI SKŁAD TRANSITOWY W ETAMINACH, OPALACH I TOWARACH TEKSTYLNICH.**
MUNZNER & DEUTSCH
ENGROS-EXPORT: WIEN I. Rabensteig 3.
Adres telegr.: MÜDET Wien, — Telefon 4307/VI.